

NVE

Ref: 202111663-16

Myre 15.03.2024

Klage på vedtak. Elvenesstrand smolt AS – tillatelse til uttak av vann og regulering av Vatndalsvatnet, Sandskardvatnet og Gullvikvatnet i Øksnes kommune i Nordland

1.0 Klage på vedtatt vassdragskonsesjon

Viser til vedtak om vassdragskonsesjon datert 05.02.2024 med tillatelse til uttak av vann og regulering av Vatndalsvatnet, Sandskardvatnet og Gullvikvatnet. Elvenesstrand Smolt AS ønsker med dette å påklage deler av vedtaket.

Klagefrist er jf. brev fra NVE datert 14.02.2024 utsatt til 16.3.2024.

Det klages på vedtak om fastsatt minstevannføring på 9 l/s fra Vatndalsvatnet, 9 l/s fra Sandskardvatnet og 14 l/s fra Gullvikvatnet, med krav om at minstevannføringen skal slippes hele året. Nærmere om innhold og begrunnelse for klagen gjengis nedenfor.

2.0 Bakgrunn for klage

Elvenesstrand Smolt AS søkte i juni 2021 om tillatelse til regulering og uttak av vann fra Gullvikvatnet, samt tillatelse til å legge en rørledning fra Gullvikvatnet til Elvenesstrand Smolt sitt anlegg. Det ble samtidig bedt om en formalisering av allerede eksisterende vannuttak i Vatndalsvatnet og Sandskardvatnet, som omfattet regulering og uttak av vann i tråd med gjeldende praksis. Vannbehovet for smoltproduksjonen er planlagt å være på maksimalt 95 l/s (5,7 m³/min) med et gjennomsnittlig vannuttak på 60 l/s (3,6 m³/min). Formaliseringen av dagens vannuttak og søknaden om nytt vannuttak fra Gullvikvatnet vil legge grunnlaget for en økning av bedriftens produksjon, fra 900 000 stk smolt til 1,9 mill smolt og 0,4 mill. yngel. Økningen i smoltproduksjonen vil være viktig i et regionalt perspektiv på grunn av underskudd på smolt til matfiskproduksjon og behov for import fra andre fylker (regioner).

Det ble i søknaden også opplyst om planer om å levere ferskvann til brønnbåter for avlusing, og det ble derfor søkt konsesjon for et høyere maksimalt vannuttak på 236 l/s (14,2 m³/min).

Det har vært uttak fra Vatndalsvatnet og Sandskardvatnet siden slutten av 1980-tallet. Uttaket har ikke lagt til rette for slipp av minstevannføring, og det opplyses i notatet *Bakgrunn for vedtak* at det kun er overløp og tilsig fra restfelt til Tuvenelva. I tillegg er det lekkasje fra dammene, som følge av at jordfyllingsdammer ikke er helt tette. Dette er også omtalt av NVE i bakgrunnsnotatets vurdering av

hydrologiske virkninger. NVE har ikke bestridt dette i sine vurderinger, men har lagt til grunn at lekkasjene vil reduseres i takt med nedtapping av vann som resulterer i lavere trykk. Graden av nedtapping varierer gjennom året.

3.0 Tilgjengelige vannmengder

Søker har søkt ny konsesjon for å legge til rette for videre utvikling av Elvenesstrand Smolt og for sikre grunnlaget for at en lokal svært viktig aktør for næringslivet i området skal ha et tilstrekkelig fundament.

Hydrologiske analyser av eksisterende virksomhet, omsøkt vannuttak og tilgang til vann i gitt konsesjon viser følgende tilgjengelige vannmengde ved 10-års tørke:

- Dagens situasjon - tilgang til vann i tørrår og kritiske måneder - 55 l/s
- Konsesjonssøknad - tilgang til vann i tørrår og kritiske måneder - 95 l/s
- Konsesjon - tilgang til vann i tørrår og kritiske måneder - 65 l/s

Dersom det ønskes nærmere dokumentasjon av utførte beregninger kan dette ettersendes.

I de hydrologiske beregningene som er utført, er det forutsatt at lekkasjene gjennom dammene inngår i minstevannføringen. Dersom dette ikke inngår, kan en avhengig av lekkasjenes størrelse komme i en situasjon der det nesten ikke er økt tilgang på vann i kritiske måneder.

Kort oppsummert gir konsesjonen en økt tilgang på vann på 15-20 % i forhold til dagens situasjon (forutsatt at lekkasjene inngår i minstevannføringen), mens det omsøkte ville gitt 70-80% økning sammenlignet med i dag. For å få tilgang til den 15-20 % økte vannmengden gjennom foreliggende konsesjon, må det gjennomføres en rekke tiltak. Blant annet:

- Utbygging av inntak, dam og overføring fra Gullvikvatnet
- Anlegg for minsteslipp fra Gullvikvatn, Sandskarvatn og Vatndalsvatnet.

Nødvendig anleggstiltak har en betydelig kostnad som gjøre det svært vanskelig eller helt uaktuelt å ta i bruk konsesjonen når dette ses i sammenheng med økt tilgang til vann. I det etterfølgende redegjøres nærmere for dette og mulige alternative løsninger for økt tilgang til vann.

4.0 Alternative vannforsyningsløsninger

Selv om NVE noen steder skriver at tillatte vannuttak er tilstrekkelig til å kunne utvikle bedriften videre, er NVE også klar over at det ikke er vann i tørrår for planlagt utvidet virksomhet. For å håndtere dette skriver NVE:

- NVE vurderer videre at tiltakshaver bør se på muligheten for vannbesparende tiltak som økt gjenbruk, avsalting, RAS-teknologi eller andre vannkilder som grunnvannsboring for å dekke vannbehovet i svært tørre perioder.

I søknaden er det lagt opp til et konsept hvor en både har noe gjennomstrømning, økt gjenbruk og delvis bruk av RAS – teknologi. Dersom den reduserte tilgangen til vann sammenlignet med det omsøkte skal legges til grunn for videre utvikling av anlegget, må hele konseptet for Elvenesstrand Smolt legges om mot i stor grad bruk av RAS-teknologi. Dette vurderes per nå som en risikabel beslutning. Det foregår i dag en stor diskusjon om årsaken til høy dødelighet i oppdrettsnæringen, der

det argumenteres for at bruken av kun RAS- teknologi gir en settefisk som er svakere og tåler overgangen til sjø dårligere enn fisk som har tilgang til vann direkte fra kilden eller i hovedsak fra gjenbruk. Tiltakshaver vurderer derfor at det inntil kunnskapsgrunnlaget er mer omforent rundt RAS-teknologi og fiskevelferd, vil være uaktuelt å legge opp til større andel bruk av RAS-teknologi enn det som er lagt til grunn i søknaden. Det bør også nevnes at omlegging til RAS-teknologi vil medføre et investeringsbehov som en ikke ser mulig å realisere.

Når det gjelder andre vannkilder vurderes grunnvann som lite aktuelt. Ettersom det ikke er større grunnvannsforekomster i området, er det reell risiko for at grunnvannsuttak vil påvirke både de samme vassdragene som påvirkes av dagens uttak, samt mindre bekker og myr/ våtmarksområder. En mulig løsning er grunnvann med infiltrasjon fra Tuvnelva, men en slik løsning vil kunne påvirke/ redusere vannføringen nedstrøms et slikt anlegg og vurderes som uaktuelt når fokus er å sikre anadrom fisk i Tuvnelva.

Avsalting av sjøvann er en godt utviklet og driftssikker teknologi som selvsagt er mulig å bruke. Norconsult har nylig vurdert en løsning for produksjon av 100 l/s som inkludert inntaksledning vil ligge i området 110 mill.kr. Noe forenklet vurdert vil det være mulig å bygge et anlegg for 35 l/s for i området 50 mill.kr. Energibehovet for produksjon av 35 l/s vil være i området 4-5 mill kWh pr år. Dette er kostnader som det er svært vanskelig å forsvare for en liten settefiskprodusent som selger sine produkter i det åpne markedet. Det bør også nevnes at slike anlegg krever en betydelig effekt som ytterligere kan utløse kostnader og gjøre en slik løsning uaktuell pga problemer med å få tilgang til nett.

Kort oppsummert:

Elvenesstrand Smolt har ikke realistiske alternative løsninger for sikre den vannmengden som er forskjellen mellom tildelt konsesjon og vannbehov som lå til grunn i søknaden.

5.0 Kostnader for å oppfylle kravene i tildelt konsesjon

Norconsult AS har sett på kostnadene for gjennomføring av de anleggstekniske tiltak som kreves.

Overføring Gullvikvatnet til Elvenesstrand Smolt er kostnadsberegnet til 15,4 mill kr. Kostnadene fordeler seg som følger:

Inntaksledning og dam	3,25 mill.kr
Overføring i sjø	7,88 mill.kr
<u>Landedninger</u>	<u>4,25 mill.kr</u>
<u>Totalt</u>	<u>15.4 mill.kr</u>

I kostnadsoverslaget er omsøkte dimensjoner og løsninger lagt til grunn. Dersom overføring av vann til brønnbåter kun fra Gullvikvannet dvs over 200 l/s skal legges til grunn må ledningsdimensjonene økes betydelig og kostnadene øker i området 6 mill.kr.

Det er også forutsatt slipping fra alle 3 vannkildene. Kostnadene for slipping av vann er basert på følgende teknisk løsning:

- Gullvikvatnet – uttak for slipp av minstevannføring fra overføringsledningen til anlegget et stykke nedstrøms dammen. Vannmåler og motorstyrt ventil. Strømforsyning fra batteri og solceller.
- Sandskarvannet og Vatnedalsvannet. Også fra disse forutsettes tatt ut vann fra overføringsledningene for slipp av minstevannføring. Fra begge disse dammene er det betydelig lekkasjer, og det er forutsatt at lekkasjene inngår i mengden vann som skal slippes. Hovedelementene i løsningen blir da:
  - Vannmengden som slippes, reguleres med motorstyrt ventil og vannmåler på ledning fra overføringsledningen.
  - Det etableres dam så nært Sandskarvannet og Vatnedalsvannet som praktisk mulig med utløpsrør fra dammen til kum med vannmåler som styrer slippingen fra overføringsledningen slik at forutsatt vannmengde inkl lekkasje slippes og måles
  - Det legges strøm fram for å ha tilstrekkelig kapasitet til å sikre frostfrie løsninger - først og fremst problem med frysing i dammen hvor mengden vann som slippes skal kontrolleres.

Det er beregnet følgende kostnader for slipping fra de ulike magasinene:

Gullvikvatn	0,70 mill kr
Vatnedalsvatn	2,03 mill kr
Sandskarvatn	1,97 mill kr
<u>Sum</u>	<u>4,70 mill kr</u>

I kostnadsberegningen er det forutsatt at en finner et egnet damsted med fjell. Dersom dette ikke lar seg gjøre vil kostnadene øke betydelig eller en klarer ikke å få en tett dam dvs lekkasjer vil i praksis føre til høyere slipp av minstevannføring enn forutsatt.

Kommentar kostnader:

De totale kostnader vil være omkring 20 mill kr for gjennomføring av konsesjonsvilkårene for å øke tilgjengelig vannmengden tilsvarende det som er gitt i konsesjonen. Tiltakshaver vurderer at videre utvikling av anlegget ikke vil være mulig med disse begrensningen knyttet til økt vannmengde og det angitte kostnadsnivået.

6.0 Kommentarer til NVEs vurderinger

Spørsmål til vurderinger som framgår av konsesjonssøknaden.

I NVE sin vurdering av de hydrologiske virkninger av tiltaket er det fra NVE beskrevet at slipp av minstevannføring til Tuvenelva vil gi en endring i utnyttelse av magasinet i Gullvikvatnet. Med henvisning til lekkasje fra dammene, vurderer NVE at et eventuelt slipp av minstevannføring til Tuvenelva ikke endrer noe fra dagens praksis og at minstevannføring til Tuvenelva ikke vil påvirke utnyttelsen av Gullvikvatnet i særlig stor grad. NVE vurderer at en større utnyttelse av Gullvikvatnet er en ulempe som kan aksepteres når formålet er å sikre drift i anlegget og bedre forholdene for fisk i vassdraget.

1. Det stilles spørsmål med grunnlaget for NVEs vurdering og hva NVE egentlig legger til grunn i vurderingen. Spørsmålet er spesielt betimelig når en ser at pålagt slipping reduserer tilgjengelig vannmengde fra 95 l/s til 65 l/s (evt lavere dersom ikke lekkasjevannet kan innregnes i minstevannføringen)

Det fremgår ikke i vedtaket fra NVE at det er tatt høyde for at lekkasjenes betydning for samlet volum av tilgjengelig vann til smoltproduksjonen når det pålegges slipp av minstevannføring på totalt 32 l/s. Et sentralt forhold i tillegg til lekkasjene som vi mener ikke er vektlagt i konsesjonen er de naturlige restfeltene ved vandringshindrene i Vatndalselva og Sandskarelva på 0,55 km² og 2,7 km². Disse feltene bidrar med i gjennomsnitt ca. 32 l/s og 160 l/s naturlig tilsig som kommer i tillegg til lekkasjer.

Slipp av minstevannføring vil i praksis gi bedriften mindre vann tilgjengelig innenfor angitte reguleringsgrenser for Vatndalsvatnet og Sandskardvatnet. Sett i sammenheng med søknaden og påpekt behov for å øke produksjonen vil den reelle økningen i tilgjengelig ferskvann, til tross for tillatelse til regulering og uttak av Gullvikvatnet, være liten som dokumentert ovenfor.

Slipp av minstevannføring til Vatnedalsvannet og Sandskarvannet

Hovedbegrunnelsen for slipp av minstevannføring er basert på en uttalelse fra Statsforvalteren som mener at vassdraget er sårbart for tørrlegging jo lenger opp mot magasinene man kommer, og det må settes vilkår om slipp av minstevannføring til Tuvenelva. Jf. gjennomførte fiskeundersøkelser er det pekt på at det kan forventes en positiv effekt for anadrom fisk ved økt vanntilførsel til Tuvenelva. NVE vurderer at Tuvenelva har stor verdi for anadrom fisk og at det er nødvendig å sikre tilstrekkelig vannføring i elva, også i tørre perioder.

Elvenesstrand Smolt vurderer i likhet med Statsforvalteren og NVE at det er viktig å ivareta hensynet til laks og sjøørret, og at det ikke er ønskelig å gjennomføre tiltak som kan forverre tilstanden for fisk i vassdraget. Søker har derfor lagt til grunn av uttak skal videreføres som tidligere i Vatndalsvatnet og Sandskardvatnet, og at en økning av vannforsyningen derfor skal komme fra regulering og uttak fra Gullvikvatnet.

Ifølge notatet *Bakgrunn for vedtak* har Tuvenelva ca. 2 km anadrom strekning med en liten bestand av sjøørret og en laksebestand. Det er videre beskrevet at det i Tuvenelva er gode/meget gode gyte- og oppvekstforhold med i overkant av middels produksjon, og det er oppgitt at laks benytter de nederste om lag 2 km av elva og spesielt de nederste 1,5 kilometerne.

Søker ønsker likevel å påklage vedtak om fastsetting av minstevannføring fra de to etablerte vannuttakene (Vatndalsvatnet og Sandskardvatnet). Bakgrunnen for dette er at det fra disse vannene har vært uttak av vann i over 30 år uten krav om minstevannføring. Tuvenelva er i følge fiskeundersøkelsene et relativt produktivt vassdrag og en kan ikke med sikkerhet konkludere med at slipp av minstevannføring vil gi økt produksjon. På den viktigste strekningen for anadrom fisk i Tuvenelva (ca. 1,5 km oppstrøms utløpet) er det et uregulert restfelt på 5,2 km² som i gjennomsnitt bidrar med et uregulert tilsig på ca. 0,30 m³/s. Vi mener det faktum at det fortsatt er en levedyktig bestand av fisk i vassdraget, etter flere tiår med regulering, i praksis viser at dagens restvannføring vil være tilstrekkelig. Fiskeundersøkelsen som ble utført, vurderte også at den flate elveprofilen i Tuvenelva ville medføre lite ekstra vanddekt areal ved en økning i vannføringen. Fra fiskeundersøkelsen refereres:

- Med den vannføringen som elva har i dag, er det godt med fisk.
- Hvis vi forutsetter ca 1/3 økt vannføring, vil det ha ført til noe større vanddekt areal, og siden laks- og ørretunger hevder territorier, vil det ha ført til noe større produksjon. I denne elva er tverrsnittet (tverrprofilen) ganske flat, noe som tilsier at en del produksjon går tapt, uten at det er mulig å beregne dette. **Hadde Tuvnelva vært upåvirket av vannuttak, hadde det gitt lite økt vanddyp (pga den flate profilen), dvs det hadde i liten grad hjulpet på problemet med oppholdsplasser og overvintring for større fisk.**

I lys av dette stilles det spørsmål ved NVEs vurderinger og krav om så omfattende og kostnadskrevenne tiltak, sett opp mot den mulige positive effekten for fisk i vassdraget av å gjennomføre slipp av vann fra alle damanleggene. NVE omtaler i sin konklusjon at vannuttaket vurderes som stort. Ved at det ikke gis konsesjon til det omsøkte maksuttaket på 236 l/s, og at det kun tillates et maksuttak på 95 l/s og et gjennomsnittlig uttak på 60 l/s, vurderes konfliktgraden å være redusert og at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. Slik man leser NVEs konklusjon, innebærer dette at reduksjonen i maksuttak medfører at fordelene med tiltaket overstiger skader og ulemper for allmenne interesser og private interesser som blir berørt i vassdraget. Her bør det bemerkes at maksuttaket kun har vært knyttet til levering av vann til brønnbåter og har liten betydning for kildekapasiteten, da det er en svært liten del av totale vannmengder som er tiltenkt levert brønnbåter.

Et pålagt krav om slipp av vann fra samtlige anlegg vil medføre betydelige kostnader for bedriften og redusere tilgjengelig vannuttak vesentlig. Det er i dag ikke etablert slipparrangement ved anleggene, og det pålegges også slipp fra ny regulering av Gullvikvatnet. Dette vil kreve at det må gjennomføres omfattende investeringer på omkring 20 mill kr til nye overføringsanlegg og minsteslipparrangement, og det vil gi bedriften økte driftskostnader. Det må etableres et eget anlegg med en mindre dam nedstrøms jordfyllingsdammene med arrangement for slipp og måleanordning, da dette ikke kan etableres i direkte tilknytning til jordfyllingsdammene. Det må videre legges til rette for strømforsyning for måleanordning og varmeelementer for å hindre isdannelse. Kort oppsummert medfører kravene til slipping ikke bare høye investerings- og driftskostnader, men også en komplisert drift som skal innpasses i øvrig virksomhet.

Slipping fra Gullvikvatnet

I motsetning til Vatnedalsvatn og Sandskarvatn har ikke Statsforvalteren slik vi leser det stilt krav om slipping av minstevannføring fra Gullvikvatnet. Statsforvalteren skriver at det ut ifra kjente miljøverdier vil være viktigere å sette vilkår om minstevannføring i Tuvenvassdraget enn i utløpsbekken fra Gullvikvatnet.

Utført ferskvannbiologisk undersøkelse i Gullvikvatnet konkluderer med at mindre vannføring i utløpselva ikke vil være noen ulempe da Gullvikvatnet er «overbefolket» og dette vil redusere rekrutteringen til vannet. Den ferskvannbiologiske undersøkelse har heller ikke påvist sjørørret i vassdraget.

Det er derfor vanskelig å se at det finnes faglig tunge argumenter for minstevannføring fra Gullvikvatnet.

7.0 Forslag til løsning dersom klage på pålagt minstevannføring ikke imøtekommes

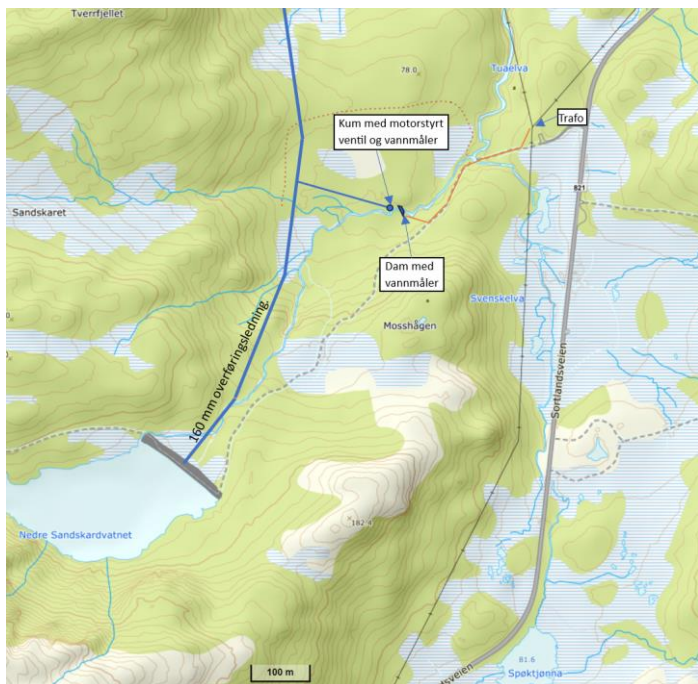
Konsesjon med krav om slipp av minstevannførings fra alle 3 magasinene reduserer tilgjengelig vannmengde i tørrår fra 95 l/s til 65 l/s. Kostnadene for å ta Gullvikvannet i bruk med krav om slipping fra de 3 magasinene gjør at tiltakshaver vurderer det bedriftsøkonomisk som svært krevende eller i verst tilfelle ikke mulig å ta konsesjonen i bruk. For at konsesjonen skal ha nytte for Elvenesstrand smolt, må kravet til minstevannføring reduseres/fjernes helt slik at en i større grad imøtekommer bedriftens behov for økt vannforsyning. Tilsvarende må kostnadene til arrangement for slipping reduseres. En ser her for seg følgende mulig løsning:

Dersom klage på krav om slipp av minstevannføring ikke imøtekommes, forslås det at slipp gjennomføres kun fra Sandskarvatnet. Hovedbegrunnelsen for dette er knyttet til observasjoner i den fiskefaglige undersøkelsen som antyder at det er svært lite vann i Vatnedalselva der elvene splittes. Vannføringen der det oppgis at anadrom strekninger ender er kontrollert ved bruk av Nevina. Middelvannføring (fra uregulert restfelt) ved fossen i Tuvenelva der anadrom strekning ender er på 160 l/s, mens alminnelig lavvannføring (fra uregulert restfelt) er 16 l/s. Tilsvarende i Vatnedal elva der anadrom strekning starter er middelvannføring og alminnelig lavvannføring 32 l/s og 3-4 l/s. Lekkasjer og overløp er da ikke medregnet. Det er åpenbart at overfor der elvene splittes er Sandskarelva den viktigste elvestrekningen for å sikre laksebestanden i den øvre anadrom del vassdraget og et slipp her vil ha størst nytte.

Tuvenelva er i følge fiskeundersøkelsene et relativt produktivt vassdrag og en kan ikke med sikkerhet konkludere med at slipp av minstevannføring vil gi økt produksjon. Et slipp av 9 l/s nedstrøms Sandskarvatn vil imidlertid bidra til å sikre at Tuvenelva fortsatt blir en produktiv lakselv også i framtiden og vil være et akseptabelt kompromiss som også gir en økt vanntilgang til Elvenesstrand Smolt som gir grunnlag for utvikling av bedriften.

Til Sandskarvatnet er det enkel adkomst fra Fv. 821, og det vurderes som mulig å kunne anlegge en mindre damløsning med slippanordning og målesystem rett oppstrøms der Svenskeelva går ut i Tuvenelva. Løsning og plassering av anlegg for minsteslipp forutsettes avklart nærmere i en miljø- og transportplan dersom konsesjonen tas i bruk. Her ser det ut til å være berggrunn i dagen, noe som vil lette arbeidet med å etablere et slikt anlegg. Området ligger nært vei og kraftlinjer, noe som bidrar til å gjøre det enklere med tilsyn av anlegget samt redusere kostnadene med påkobling til strømmettet. Tilgang til strøm er svært viktig da en mest sannsynlig vil få behov for tilførsel av varme for å holde måleutrustning for vannmengde som slippes frostfri.

Plassering av dam, slipping og utforming av løsning forutsettes avklart i samråd med NVE.

8.0 Oppsummering

Tiltakshaver har søkt konsesjon for å kunne videreutvikle sin bedrift og etablere nye arbeidsplasser i en region med stort behov for ny virksomhet. Tiltakshaver har derfor brukt store ressurser og tid til å få på plass en avtale med grunneiere om en løsning som både gir mulighet for uttak av vann fra Gullvikvatnet og som kan aksepteres av grunneiere og allmennheten. Målsettingen var å øke tilgjengelig vannmengde ved 10-års tørke fra 55 l/s til 95 l/s. En har samtidig bedt om å få formalisert eksisterende vannuttak som har vært i drift fra midten av 80-tallet uten slipp av minstevannføring.

I konsesjonen som NVE har gitt er det forutsatt slipp av alminnelig lavvannføring fra alle 3 vassdragene som omfattes av søknaden. Tilgjengelig vannmengde ved 10-års tørke reduseres fra 95 l/s til 65 l/s. Dersom lekkasjene gjennom eksisterende dammer ikke kan inngå i beregning av minstevannføring, vil tilgjengelig vannmengde reduseres ytterligere. I forhold til dagens situasjon øker tilgjengelig vannmengde i tørrår fra 55 l/s til 65 l/s. dvs. i snitt 10 l/s.

Krav om slipp av minstevannføring gir betydelige konsekvenser for mulighetene for videre utvikling av bedriften og det fremgår i liten grad hvorvidt NVE har gjort en samfunnsøkonomisk, helhetlig avveining i saken. Slik konsesjonsvedtaket foreligger vurderer tiltakshaver det bedriftsøkonomisk som svært krevende eller i verst tilfelle ikke mulig å ta i bruk Gullvikvatnet pga høye kostnader og marginalt økt tilgang av vann - øker fra 55 l/s til 65 l/s i tørrår. Dersom en også opprettholder krav om slipping fra eksisterende kilder vil dette i praksis medføre at bedriften risikerer å måtte avvike sin virksomhet, da en ikke har vann tilgjengelig for dagens produksjon. I stedet for i fremtiden å øke til 10 stabile arbeidsplasser i et område med behov for økt næringsvirksomhet, vil resultatet bli at 5 arbeidsplasser i verste fall legges ned.

Det fremgår ikke nærmere av vedtaket hvordan og i hvilken grad fordelene med det omsøkte tiltaket er vurdert og vektlagt. I kapittel 4.9 er det beskrevet at både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert uten at det fremgår nærmere hvilke vurderinger som er gjort.

I denne forbindelse påpekes følgende fra de fiskefaglige vurderingene:

- Tuvenelva er i følge fiskeundersøkelsene et relativt produktivt vassdrag og en kan ikke med sikkerhet konkludere med at slipp av minstevannføring vil gi økt produksjon, men mer vann vurderes generelt som positivt.
- Elva fra Gullvikvatnet til sjøen er ikke anadrom og fiskeundersøkelsen konkluderer med at mindre vann i elva vil ha en positiv effekt for å redusere problemet med for mye og små fisk i vannet.

Med henvisning til kapittel 6.0 i klagen og usikkerhet knyttet til effekten av pålagt minstevannføring, påklager søker derfor konsesjonens vilkår om minstevannføring, da nytten av pålagt minstevannføring synes begrenset sammenlignet med den betydelige samfunnsøkonomiske nytten økt vannuttak vil ha.

Kostnadene for å ta i bruk konsesjonen slik den foreligger er beregnet til 20 mill.kr for en økt vanntilgang på ca. 10 l/s. I et bedriftsøkonomisk perspektiv er dette kostnader som ikke står seg i forhold til en begrenset økning i vanntilgangen.

Elvenesstrand Smolt har imidlertid forståelse for målsettingen om å sikre Tuvenelva som anadromt vassdrag.

For å finne en løsning som samtidig kan gi Elvenesstrand Smolt et tilstrekkelig grunnlag for videre utvikling av sin bedrift, ber vi NVE se på følgende:

- Tilgjengelig vannmengde i tørrår må økes betydelig, hvilket innebærer at krav om minstevannføring som ligger som vilkår i vedtak om konsesjonen må reduseres
- Kostnadene må reduseres og først og fremst knyttet til slipping av minstevannføring, da disse anleggene i tillegg til investeringskostnader gir høye kostnader til drift og ettersyn for å oppfylle konsesjonsvilkårene.

Det foreslås derfor en løsning hvor det legges til rette for slipp av 9 l/s fra Sandskardvatnet, mens krav om slipp av minstevannføring fra Vatndalsvatnet og Gullvikvatnet oppheves. Det forutsettes at alle dokumenterte lekkasjer fra dammene/ inntakene til eksisterende kilder kan regnes som en del av slippet på 9 l/s fra Sandskarvatnet. Foreslått slipp vil både øke tilgjengelig vannmengde i tørrår og redusere kostnadene slik at det kan være økonomisk grunnlag for videre utvikling av bedriften, og det vil bidra til å sikre mer vann i vassdraget for å ivareta allmenne interesser, herunder laks og sjøørret.

Med vennlig hilsen

Trond Lassesen

Daglig leder, Elvenesstrand Smolt AS

Mob: 48 10 15 28

Epost: trond@esmolt.no